

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

na izmjene i dopune Pravilnika o općim uslovima za snabdijevanje toplotnom energijom urbanog područja Općine Travnik po zahtjevu privrednog subjekta Unis Energetika d.o.o. Sarajevo

**Sarajevo,
juni 2024. godine**

Broj: 07-26-7-006-2/24
Sarajevo, 04.06.2024. godine

Na osnovu člana 25. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), postupajući po zahtjevu za davanje mišljenja koje je podnio privredni subjekt Unis Energetika d.o.o. Sarajevo, Tešanjaska 24a, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 8. sjednici održanoj dana 04.06.2024. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) zaprimilo je dana 21.03.2024. godine, pod brojem: 07-26-7-006-2/24, Zahtjev za izdavanje mišljenja privrednog subjekta Unis Energetika d.o.o. Sarajevo, Tešanjaska 24a, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Zahtjev), kojim se traži mišljenje o usklađenosti izmjena i dopuna Pravilnika o općim uslovima za snabdijevanje toplotnom energijom urbanog područja Općine Travnik br. 45-04-AT/22 od 21.04.2022. godine, koju je donio privredni subjekt Unis Energetika d.o.o. Sarajevo (Službene novine Općine Travnik, br. 9/22, u daljem tekstu: Pravilnik) sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 25. stav (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacрте, prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju uticaja na tržišnu konkurenciju daje mišljenje o njihovoj usklađenosti sa ovim Zakonom.

Izmjene i dopune Pravilnika za koje se traži mišljenje, a koje su kao takve označene u nacrtu Pravilnika koji je dostavljen uz Zahtjev, odnose se na član 24, te nove članove 24a, 24b i 24c.

Član 24. Pravilnika sa izmjenama i dopunama podvučenim i označenim kurzivom, glasi:

"Korisnici, odnosno preduzeća koja upravljaju objektima dužni su da preuzimaju ugovorene količine toplotne energije.

Korisnik može u cijelosti ili djelomično odustati od obaveze preuzimanja toplotne energije zbog:

- nepredviđenih događaja (viša sila – požari, eksplozije i sl. u prostorijama Korisnika),
- većih radova na održavanju kućnih instalacija,
- preuređenja ili proširenja kućnih instalacija.

Za gore navedene situacije obavezna je pismena saglasnost od Distributera isporuke toplotne energije.

Za vrijeme privremenog prestanka preuzimanja toplotne energije Korisnik je obavezan da plati troškove izdvajanja iz toplifikacionog sistema i da redovno plaća troškove u skladu sa ovim Pravilnikom".

Član 24a glasi:

"Trajno odustajanje od preuzimanja toplotne energije (trajno isključenje) odobrava Distributer i isto se isključivo odnosi na cijeli objekat (energetsku cijelinu).

Trajno isključenje kompletne zgrade kao energetske cijeline je moguće ukoliko broj isključenih stanova i poslovnih prostora pređe 50% od ukupne grejne površine zgrade o čemu odluku donosi Distributer toplotne energije.

Kod ponovnog priključenja zgrade koja je bila trajno isključena sa sistema, provodit će se postupak kao da se radi o novom priključenju a sve u skladu sa ovim Pravilnikom."

Član 24b glasi:

"Korisniku usluge može se, na njegov pismeni zahtjev, odobriti izdvajanje iz centralnog toplifikacionog sistema (isključiti) uz ispunjenje sljedećih uslova:

1. Isključenje će se odobriti onom korisniku koji o svom trošku izvrši adekvatnu izolaciju svih zidova, stropova i podova prema susjednim prostorima koja onemogućava prijenos toplote iz susjednih prostora u prostor koji se isključuje, kao i cjevnih vodova koji prolaze kroz njegov prostor, o čemu Distributer pravi zapisnik i korisniku se dalje neće ispostavlјati nikakvi računi za toplotnu energiju.
2. Korisnik koji ne postupi po tački 1. je u obavezi da za isporučenu toplotnu energiju plaća 30% od pune cijene, pri čemu se ne obavezuje da izvrši izolaciju zidova, stropova i podova, kao i cjevnih vodova u svom prostoru preko kojih dobija određenu količinu toplotne energije.

Korisnici koji su se izdvojili iz toplifikacionog sistema prije stupanja na snagu ovog Pravilnika su u obavezi da primjene jednu od opcija propisanih u prethodnom stavu (tačka 1 ili 2), u roku do početka naredne grejne sezone (2024/2025) tj. septembra mjeseca 2024 godine.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 i 2 grejna tijela (radijatori ili drugi grejni uređaji) se moraju trajno izbaciti (ukloniti) iz prostora grijanja i stvoriti uslove da se ne mogu vratiti na postojeći sistem grijanja o čemu se pravi zapisnik koji potpisuju ovlašteni predstavnik korisnika i Distributer, a radovi će se izvoditi pod stručnim nadzorom Distributera."

Član 24c glasi:

"Isključeni korisnik usluge je dužan da omogući povremenu provjeru stanja instalacija centralnog grijanja od strane ovlaštenog predstavnika Distributera. U slučaju da Distributer bude onemogućen da izvrši provjeru na licu mjesta ili u ostavljenom roku, datom na obavještenju, korisniku usluge će se obračunati puni iznos troškova toplotne energije počev od prvog obračunskog mjeseca tekuće grejne sezone."

Nakon analize predloženih izmjena i dopuna Pravilnika, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

- Izmjene odredbi člana 24. u novom stavu (3) Pravilnika koje se odnose na to da korisnik treba da dobije pismenu saglasnost za potpuno ili djelomično odustajanje od obaveze preuzimanja toplotne energije i novom stavu (4), koje se odnose na to da korisnik za vrijeme privremenog prestanka preuzimanja toplotne energije redovno plaća troškove u skladu sa Pravilnikom, ne nameću dodatne obaveze korisniku i iste su u skladu sa ostalim odredbama Pravilnika, te u skladu s tim Konkurencijsko vijeće nema primjedbi na njih.
- Odredbe člana 24a stav (2) kojima se propisuje da je trajno isključenje kompletne zgrade kao energetske cijeline moguće ukoliko broj isključenih stanova i poslovnih prostora pređe 50% od ukupne grejne površine zgrade, nameću isključenje i ostalih korisnika koji to ne žele. Ove odredbe su takođe u koliziji sa odredbama člana 24b stav (1) gdje je navedeno da se korisniku usluge na pismeni zahtjev može odobriti izdvajanje iz centralnog toplifikacionog sistema uz ispunjenje određenih uslova. Navedenim odredbama se u slučaju kolektivnog isključenja korisnicima koji to ne žele nameće isključenje sa centralnog toplifikacionog sistema, čime gube pravo na uslugu grijanja.
- Odredbama člana 24b stav (1) tačka 1, koje se odnose na uslove za pojedinačna isključenja korisnika toplotne enrgije, vezano za adekvatnu izolaciju stambenog prostora za koji se traži isključenje, nameću se dodatni uslovi koji mogu biti na štetu korisnika.

- Odredbama člana 24b stav (2) retroaktivno se nameću obaveze korisnicima koji su se isključili sa toplifikacionog sistema, na način da ili izvrše adekvatnu izolaciju stana ili da plaćaju 30% od pune cijene isporučene toplotne energije. Retroaktivno dejstvo nekog pravnog akta je izuzetak koji se može samo zakonom propisati, što znači da se te odredbe ne mogu propisati Pravilnikom.

- Odredbe člana 24b stav (3) mogu uticati na ograničenja tržišne konkurencije, jer nameću dodatne obaveze korisniku.

- Odredbama člana 24c definisan je način provjere isključenog korisnika sa toplifikacionog sistema i njima se ne nameću obaveze koje bi mogle odudarati od uobičajenih provjera kod takvih radnji i na njih Konkurencijsko vijeće nema primjedbi.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće smatra da izmjene i dopune Pravilnika, osim odredbi člana 24 i člana 24c, kao i odredbi koje nisu izričito navedene, mogu uticati na ograničenja tržišne konkurencije.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je donijelo mišljenje da izmjene i dopune Pravilnika koje je predložio Podnosilac zahtjeva, a na koje je Konkurencijsko vijeće stavilo primjedbe, nisu u skladu sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće napominje, da ni Općina Travnik ni Unis Energetika nisu Pravilnik koji je trenutno na snazi dostavili na mišljenje Konkurencijskom vijeću, u skladu sa članom 25 stav (2) Zakona o konkurenciji.

Ukoliko Podnosilac zahtjeva ne koriguje odredbe Pravilnika koje mijenja u skladu sa ovim mišljenjem Konkurencijskog vijeća, isti će dovesti do povrede odredbi Zakona o konkurenciji.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu izmjena i dopuna Pravilnika koji su dostavljeni uz Zahtjev, te ukoliko isto odstupa od stvarnog stanja, ovo mišljenje se ne može primjeniti.

Predsjednica

Adisa Begić